

FIȘA DE EVIDENȚĂ
PALATUL "JEAN MIHAIL" DIN CRAIOVA

1.IDENTIFICARE

1.1	Cod	DJ-II-m-A-08139
1.1.1	Lista 1955	-
1.1.2	Lista 1991-1992	17 B 0219
1.2	Categorie	Monument de Arhitectură Clasa A-Valoare națională și universală
1.2.1	Monument	Palat
1.2.2	Ansamblu	Palatul "Jean Mihail", curtea Palatului, Anexa de la intrare, bustul lui Theodor Aman
1.2.3	Sit	Contemporan
1.3	Denumirea actuală	Muzeul de Artă, Craiova - Palatul "Jean Mihail"
1.3.2	Denumirea originară	Palatul "Dini Mihail"
1.4	Denumirea anterioară	-

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ/AMPLASAMENT

2.1	Stat	România
2.2	Județ/nume/amplasament	Dolj
2.3	Oraș/Sat-comună actuale	Craiova
2.4	Cod postal	200419
2.5	Strada,număr actuale	Unirii, nr.15
2.6	Oraș/Sat-comuna anterioare	-
2.7	Stradă, număr anterioare	-
2.8	Referințe cartografice/toponimie	44°19'10"N 23°47'42"E (Calea Unirii nr.15, Craiova)
2.9	Referințe cadastrale	Imobilul se află în zona "0" a Craiovei
2.10	Referințe cu privire la zona de protecție	Palatul Jean Mihail se află într-o zonă de concentrație cu foarte multe monumente istorice: Casa Velimărescu, Palatul Băncii Naționale a României, Biserica Lutherană, Clădirea "Hotel Palace".
2.11	Categoria de arhitectură	Construcție civilă
2.12	Tipul de folosință / funcțiunea	Reședință particulară, de protocol, oficială, civilă și militară, administrativă
2.13	Folosința actuală	Culturală-Muzeu
2.14	Folosința inițială	Palat-Reședință de locuit a Familiei Mihail din Craiova
2.15	Folosința anterioară	1. Reședință temporară de protocol pentru Regele Carol I (1913), Regele Ferdinand I (1915). 2. Reședința Comandaturii Germane a Olteniei (1916-

		<p>1918).</p> <p>3. 1936-Prin testamentul lui Ioan C. Mihail, Palatul intră în proprietatea statului român, alături de întreaga avere de 4 miliarde lei a testatorului.</p> <p>4. Reședința oficialilor politici și militari ai statului polonez, refugiați după 1 septembrie 1939, în România.</p> <p>5. Locul semnării cedării Cadrilaterului către Bulgaria-7 septembrie 1940.</p> <p>6. 24 octombrie-10 noiembrie 1943-Palatul este deschis publicului pentru prima oară, găzduind Expoziția agricolă "Săptămâna Olteniei".</p> <p>7. Comandamentul Armatei a 53-a Sovietice-august 1944.</p> <p>8. Reședința de protocol a mareșalului Iosip Broz Tito, liderul RSF Yugoslavia, în septembrie-octombrie 1944.</p> <p>9. Sediul Rectoratului Universității din Craiova (1947-1948)</p> <p>10. Sediul Comitetului Regional al Partidului Muncitoresc Român-Regiunea Oltenia (1950-1954)</p> <p>11. Muzeu de Artă-1954.</p> <p>12. 1962-1963-operațiuni neconforme de restaurare.</p> <p>13. Afectat serios de cutremurul din 1977 și refăcut.</p> <p>14. 2010-2014, restaurat-în prezent Muzeul de Artă din Craiova.</p>
--	--	---

3.STATUT PROPRIETATE

3.1	Actualul proprietar	România
3.2	Proprietar originar	Ioan C. Mihail, om politic,mare proprietar funciar și de active, social-liberal, filantrop
3.3	Proprietari anteriori	Constantin Dini Mihail, Ioan C. Mihail
3.4	Utilizatori	Consiliul Județean, Muzeul de Artă din Craiova

4.DATARE

4.1	Datare prin perioade/secole	Sfârșitul secolului al XIX-lea-începutul secolului XX
4.2	Datare prin intervale	Construit între 1898-1907 (moartea proprietarului Constantin Dini Mihail în 1908 a amânat inaugurarea)
4.3	Datare precisă	Inaugurat în 1909, de către fiii proprietarului, Nicolae C. Mihail și Ioan C. Mihail
4.4	Justificarea datării	Inscripția pusă de Nicolae C. Mihail și Ioan C. Mihail (peretele din capătul scării principale de acces)

5.PERSOANE SI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1	Ctitor / finanțator	Constantin Dini Mihail (1837-1908), mare proprietar funciar, om politic conservator, fost Președinte al Consiliului Județean
-----	---------------------	--

		Dolj, doctor în agronomie la Hohenheim, filantrop, fondatorul Școlii Agricole model de la Bârza-Dolj
5.2	Autor / meșter	Planurile au fost realizate de către arhitectul francez Paul Gottereau, asistat de arhitectul italian Constantino Cichi
5.3	Istoric	<p>Orașul Craiova, reședința județului Dolj, era, la sfârșitul secolului al XIX-lea, principala așezare urbană a Olteniei, care concentra activități administrative, comerciale culturale, politice. Predomina comerțul cu grâne și vite. Pe tot parcursul secolului al XIX-lea, cei mai înstăriți proprietari funciari și de active din Oltenia, cei mai influenți negustori, bancheri dar și avocați, magistrați, medici își construiseră în Craiova locuințe fastuoase, elegante, încăpătoare în stiluri arhitectonice care aminteau de eclectism, academism, baroc etc. Amintim aici Casele Obedeanu, Casa Aman, Casa Carianopol, Casa Cornetti, Casa Orman, Palatul Vorvoreanu, Casa Velimărescu, Casa Ionel Pleșia, Casa Dr. Sina, Vila Lucilla (arhitect Giovanni Batista Peresutti). La acestea, se adaugă palatele administrative, edificiile bancare, restaurantele și hotelurile: Palatul Justiției, Palatul Administrativ, Banca Comerțului, Casino Minerva, Hotelul Palace.</p> <p>Descendent al unei familii de origine aromână, stabilite în secolul al XVII-lea, în Oltenia, Constantin Dini Mihail era nepotul lui Mihail Costandin și fiul lui Nicolae (Nicolache) Mihail. Nicolae (Nicolache) Mihail a fost caldarâmar (responsabil cu pavarea străzilor Craiovei) și a investit banii în achiziționarea de pământuri. Constantin Dini Mihail a avut o soră Arieti, căsătorită cu generalul medic Androcli Fotino. Mama lui Constantin Dini Mihail, Victoria avea două surori Elena, căsătorită Dumba și Maria, căsătorită Colloni. Acestea două, neavând urmași i-au lăsat averea (terenuri, colecții de artă, bani, case, un conac, palatul de la Deveselu), prin testament, fiului lui Constantin Dini Mihail, Ioan C. Mihail (1875-1936). Ioan C. Mihail a moștenit și partea de avere a fratelui său Nicolae C. Mihail (1874-1918), decedat în Franța, în octombrie 1918.</p> <p>Doctor în agronomie la Hohenheim, Constantin Dini Mihail a fost preocupat să își țină familia unită. El a dorit să investească în modernizarea învățământului agricol, înființând Școala Agricolă Model de la Bârza-Dolj. Totodată, a dorit să își construiască o reședință pe măsura puterii sale financiare, reședință, în care să locuiască și cei doi fii ai săi, Nicolae și Jean, sperând că aceștia vor contracta căsătorii și vor avea copii. Așadar Palatul urma să aibă saloane pentru reuniuni sociale, camere de locuit, anexe și camere pentru servitori, bucătării, băi etc.</p>

6.DESCRIERE

6.1	Zona și așezarea	Strada Unirii, la acel moment, principala arteră a Craiovei, în apropierea principalelor instituții, Prefectura Județului Dolj și
-----	------------------	---

		Primăria Oraşului Craiova.
6.2	Descriere obiectiv individual	Palatul "Jean Mihail" a fost construit în stilul "Academismului Francez", cu influenţe ale Barocului Târziu. Palatul este o adevărată bijuterie a Craiovei, fiind cea mai reprezentativă clădire a oraşului. A fost supranumit "Micul Schonbrunn", datorită asemănării cu palatele care compun Curtea Imperială de la Viena. Palatul are atât în interior cât şi în exterior, elemente (decor, construcţie) care amintesc de originea aromână, cu influenţe greceşti a familiei Mihail.
6.2.1	Plan	Poligon compact orientat pe est-vest-intrare principală spre vest; 3.368mp S+P+E-suprafaţă utilă 2.429 mp.
6.2.2	Elevaţie (soclu)	Faşada principală vestică, faşada secundară estică (balcon), faşade lateral cu balcoane
6.2.3	Volumetrie	Palatul "Jean Mihail" este o construcţie monumentală care poate fi încadrată într-un poligon(pentagon).
6.2.4	Faşade	Faşada principală cu intrare prin portic, pentru trăsuri(automobile) cu balcon şi faşada secundară, prevăzută cu un balcon şi coloane
6.2.5	Forma învelitoare	A circulat o povestire, despre o discuţie între Regele Carol I şi Constantin Dini Mihail, referitoare la materialul pentru acoperirea Palatului. Constantin Dini Mihail a cerut voie să acopere Palatul cu bani de aur. Regele, în glumă (evident, o ironie) că era de acord dacă proprietarul Constantin Dini Mihail aşeza banii "pe cant". În cele din urmă s-a optat pentru acoperirea cu ardezie, cu plăcuţe în formă de "solzi".
6.2.6	Compartimentare Interioară	Palatul are subsol, parter, etaj, mansardă şi 36 încăperi (holuri, antreuri şi săli de aşteptare, birouri, bibliotecă, camere pentru proprietari şi pentru personal, sufragerii şi saloane, băi, bucătării, cămară).
6.2.7	Extinderi	S-a procedat la înlocuirea pereţilor actuali din zidărie de la etaj; redimensionarea unor încăperi (care au atras după sine desfacerea şi remontarea ornamentelor tavanelor).
6.2.8	Anexe	Pavilionul porţii principale de acces, acareturi (grajd, garaj, şopron)
6.3	Elemente de construcţie	Balcoane, loggii, ferestre cu ancadrame, o turlă principală, spre vest, o alta secundară, spre est (strada Romul), turla la colţuri, luminatoare, paratrăznete (iniţial ar fi avut 14 paratrăznete din aur).
6.4	Materiale şi tehnici de construcţie	Cărămidă, mortar, ciment, travertin, beton armat (fundaţie), cărămidă pentru izolare, centuri de susţinere, grinzi de lemn pentru planşee, marmură (scări, coloane), lemn, stuc aurit, gips fier forjat (balustrade, împrejmuirea balcoanelor, perimetrului), granit etc.
6.5	Materiale de acoperiş	Plăcuţe de ardezie.
6.6	Componente artistice	Arhitectura exterioară atrage prin ancadramele ferestrelor, ornamentele faşadelor, elementele de feronerie ale balcoanelor.

		<p>Există patru coloane adosate etajului I, al corpului central decrosat. Ne reține, de asemenea, atenția loggia centrală de pe fațada sudică a palatului, (acoperișul mansardei).</p> <p>Amenajările interioare s-au realizat prin întrebuițarea unor materiale de primă calitate: o scară de onoare din marmură de Carrara, mai multe candelabre din cristal de Murano, o serie de oglinzi venețiene. Palatul are stucatură aurită, plafoane pictate, pereți tapisați cu mătase de Lyon. De asemenea, atrag atenția luminatoarele cu vitralii, plafoanele din lemn sculptat, lambriurile și parchetele de calitate superioară și sculpturile.</p>
6.7	Mobilier	Palatul conține piese de mobilier de patrimoniu: mese, scaune, oglinzi, dar și mobilier specific sălilor moderne de conferințe
6.8	Inscripții	La capătul scării centrale unde se găsește bustul lui Constantin Dini Mihail, deasupra bustului a fost gravată inscripția de inaugurare a palatului: „ <i>Această clădire s-a ridicat în anii 1900-1907 de către Constantin N. Mihail și s-a inaugurat la anul 1909 de fiii săi Nicolae și Ioan</i> “.
6.9	Încadrare stilistică	Academism Francez cu influențe din Barocul Târziu
6.10	Patrimoniu mobil	Conține tablouri, statui, sculpturi alte piese de patrimoniu, cu ocazia expozițiilor găzduite. Inițial, în 1954, alături de tablourile din colecția lui Jean Mihail, lăsate prin testament statului român, au fost aduse și tablourile Pinacotecii Aman. În prezent sunt 12 000 piese de patrimoniu mobil.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, REZERVARE

7.1	Starea generală de conservare	<p>Palatul "Jean Mihail" a fost supus unui amplu proiect de restaurare-consolidare, pentru a fi adus cât mai aproape de starea inițială. Cităm din expunerea specialiștilor: <i>"Muzeul de Artă a fost închis publicului de la sfârșitul lunii august 2010, contractul de finanțare nerambursabilă fiind încheiat în luna a zecea a anului 2009, între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (Autoritate de Management POR) și Consiliul Județean Dolj și având o perioadă de implementare de 57 de luni.</i></p> <p><i>Sursa de finanțare a proiectului, Fondul European de Dezvoltare Regională – Fonduri structurale alocate prin Programul Operațional Regional 2007 – 2013, a adus aproximativ 8 milioane de euro, la care s-a adăugat contribuția Bugetului Național și a celui Local</i></p> <p>Valoarea totală a proiectului: 24.835.273,44 Lei. Finanțare nerambursabilă: 18.304.782,54 Lei</p> <p>Executant: Asocieria SC Romconstruct Holding Grup SA & SC Coral SRL.</p> <p><i>Fondurile au fost direcționate către lucrări de rezistență, lucrări de restaurare și arhitectură, lucrări de instalații – electrice, de ventilație (la subsol),</i></p>
-----	-------------------------------	---

		<p>sanitare și încălzire.</p> <p><i>De asemenea, a fost realizat un nou sistem integrat, corespunzător standardelor în vigoare, cuprinzând sisteme antiefracție, detecție și stingerea incendiului, supraveghere video, control acces și voce date, iar în spațiile protejate împotriva incendiilor, cu substanțe de tip FM 200. De asemenea, au fost necesare proiectarea și execuția unei instalații de exhaustare și evacuare a fumului și gazelor fierbinți, cât și instalarea de lifturi pentru persoanele cu dizabilități și pentru transportul obiectelor de patrimoniu” (Vezi bibliografia).</i></p>
7.2	Lucrări anterioare de conservare	<p>În perioada 1962-1963 s-au făcut unele lucrări de restaurare, realizate neprofesionist. Cutremurul din 1977 a afectat serios Palatul, fiind nevoie de ample lucrări care au vizat reconstrucția și restaurarea. S-au făcut sondaje stratigrafice (stabilirea culorii originare), întrucât Palatul a fost inițial casă de locuit.</p>
7.3	Propuneri restaurare, reabilitare, reconversie	<p>S-a dorit, prin soluții tehnice, refacerea picturii originale a plafonului plasat pe axa est la vest, pictură menită să reprezinte cerul de la răsărit la apus.</p> <p>Au fost executate intervenții asupra structurii clădirii, prin acțiuni menite să consolideze pereții. Planșeele din lemn de la parter și etaj, au fost refăcute, fiind realizată înlocuirea lor cu grinzi metalice, care să asigure o rezistență superioară la un eventual seism.</p> <p>S-a trecut apoi la restaurarea elementelor decorative din interior și din exterior. S-a acordat atenție obloanelor, tâmplăriei, balustradelor, treptelor care pornesc din holul de onoare, ornamentelor metalice, pardoselilor.</p> <p>Au urmat acțiuni de curățare și de restaurare a luminatoarelor. Apoi s-a acordat atenție ornamentelor și decorațiilor aflate atât în interior, cât și în exterior.</p> <p>O etapă esențială a fost reprezentată de refacerea elementelor esențiale: pardoseli, elementelor zugrăvite, a tencuielilor. Un element esențial a vizat activitatea de refacere, respectiv de înlocuire a unor elemente de tâmplărie și feronerie aflate într-o stare avansată de degradare, precum și a candelabrelor. O activitate deosebită a fost reprezentată de hidroizolarea demisolului.</p> <p>Alte acțiuni efectuate au fost: finisajele interioare, refacerea și revopsirea împrejmuirii (gard din fier forjat încastrat în construcție de zid, cu porți monumentale din fier forjat), curățirea vegetației de pe elementele din beton, refacerea instalației electrice.</p> <p>Au fost consolidate fundațiile, soclul, placajul din travertin.</p> <p>S-au realizat restaurarea și completarea pavajului actual, au fost recondiționate rigolele și bordurile.</p> <p>Scările exterioară vest și exterioară est, exterioară nord</p>

și interioară nord au fost restaurate și aduse la aspectul inițial.

Cităm din raportul specialiștilor: *”Au fost montate materiale hidroizolante, a avut loc refacerea, în întregime, a cornișei; la burlane – au fost refăcute aparent din tabla inox pe vechile trasee; la pardoseli parchet – refacerea după modelele originale; la sala studio – curățirea, restaurarea întregii ornamentații (completări, tiviri de rosturi și revopsirea în culorile originale); la tâmplarie – curățirea stratului de vopsea cu ajutorul substanțelor decapante sau prin ardere și reparații, acolo unde a fost cazul; la luminatoare – refacerea panourilor transparente din același material – sticla; la lucarne – completarea elementelor lipsă și restaurarea (curățirea) elementelor existente; schimbarea stratului termoizolant de cărămidă cu vată minerală; la statuete – refacerea conform cu orginalele din beton armat sau rășini poliesterice rezistente la factorii atmosferici; la învelitoarea din tablă – refacerea cu tablă din zinc; la elemente decorative ale învelitorii – refacerea elementelor lipsă conform cu cele originale, restaurarea celor deteriorate; la învelitoarea din ardezie – înlocuirea plăcuțelor de ardezie lipsă; la luminatoarele de pe acoperiș – montarea geamurilor și chituire.*

A avut loc refacerea tâmplăriei de stejar, conform cu cea originală; revizuirea și înlocuirea jgheburilor și burlanelor pentru asigurarea scurgerii apelor; montarea unui lift pentru persoanele cu handicap locomotor în spațiile proiectate în acest sens; construirea unei rampe mobile de acces pentru persoanele cu handicap la intrarea de pe latura de vest. Totodată, au fost refăcute, în proporție de sută la sută, instalațiile electrice, sanitare, termice, asigurând modernizarea clădirii. Instalația de iluminat arhitectural este compusă azi din 58 de proiectoare care evidențiază arhitectura fațadelor; curtea interioară, aleile, montându-se și stâlpi de iluminat.

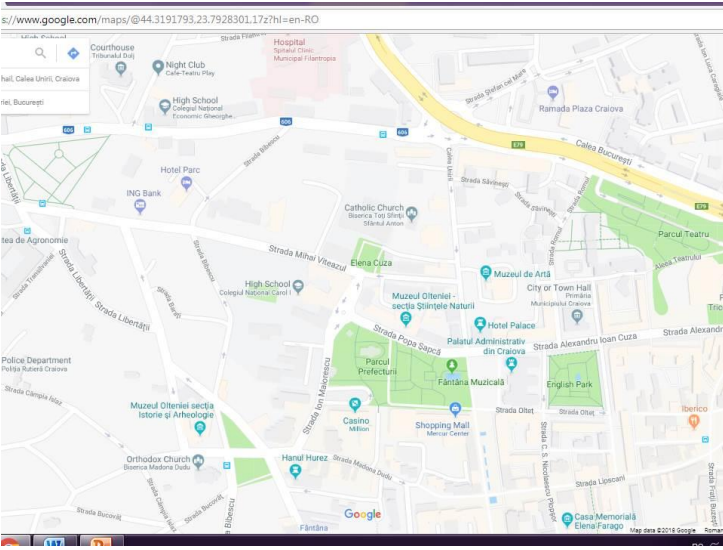
Palatul a fost dotat, încă de la început, cu instalație electrică și încălzire centrală” (vezi bibliografia).

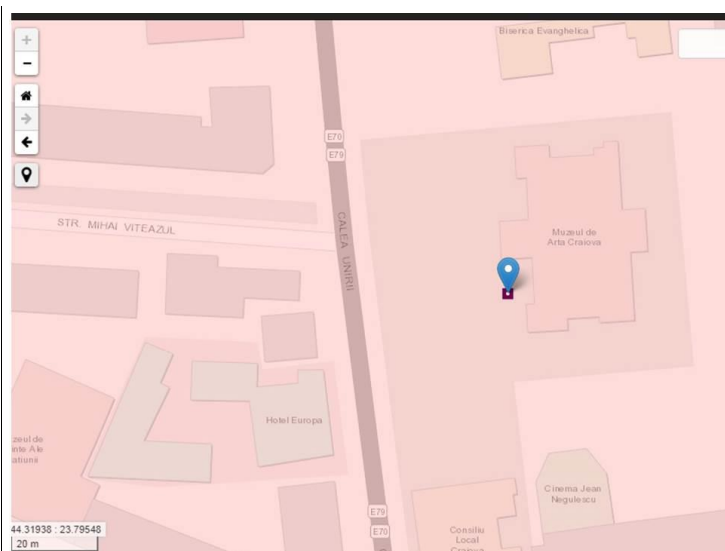
Pentru siguranță și eficiență, Palatul avea sobe din teracote de lux.

Zonele verzi, aleile, scările exterioare, balustradele au fost și ele supuse restaurării.

8.DOCUMENTARE / REFERINȚE

8.1	Bibliografie	Surse istoriografice: 1. Rezeanu, Paul, <i>Craiova.Amintirile orașului</i> , Editura Alma, Craiova, 2006, p.154-158.
-----	--------------	--

		<p>2. Velea, Mihaela, Mateiaș Minuna, <i>Palatul Mihail- emblema unei moșteniri culturale</i>, Editura Info, Craiova, 2014, p.64-73.</p> <p>3. Zamfirescu, Carmen, <i>Ioan C. Mihail - portretul unui social-liberal, filantrop și om al cetății</i>, ”Adevărul”, 7 ianuarie 2018, http://adevarul.ro/cultura/istorie/ioan-c-mihail-portretul-unui--social-liberal-filantrop-om-cetatii-1_5a5232bedf52022f7544f51a/index.html, accesat la 20 mai 2018.</p> <p>Surse tehnice:</p> <p>1. Croitoru, Simona-Gabriela consultant HR – PROJECT-THC SRL, http://www.revistaconstructiilor.eu/index.php/2015/05/09/proiect-thc-consolidarea-si-restaurarea-palatului-jean-mihail-sediul-muzeului-de-arta-craiova/, accesat la 20 mai 2018.</p> <p>2. http://por.adroltenia.ro/proiect-de-succes/consolidare-restaurare-palatul-jean-mihail-muzeul-de-arta-craiova/, accesat la 19 mai 2018.</p>
8.2	Dosare și rapoarte în arhive	
8.3	Hărți, planuri, desene	 <p>Poziționare pe harta Craiovei conform https://www.google.com/maps/@44.3191793,23.7928301,17z?hl=en-RO</p>

Poziționare conform serverelului cartografic,
<http://map.cimec.ro/Mapserver/?layer=muzee&cod=284>

8.4

Fotografii

În arhive, a fost descoperită o fotografie tip ”vedere” din anul 1903, în care Palatul Mihail, aflat în construcție avea unele ornamente, care nu s-au păstrat în 1912, când există alte ”vederi” cu Palatul Mihail finalizat. Acele ornamente erau de tipul ”vase ale abundenței” și fuseseră plasate, inițial, în anumite colțuri ale construcției.

Palatul în 1912

Palatul în 2014

8.5

Alte informații

Restaurarea încheiată în 2014 nu a reușit să se apropie de imaginea clasică a Palatului Jean Mihail. Am vizitat Palatul în 2009 și, în ciuda unor elemente de degradare evidentă (trepidații din cauza circulației etc), el avea

		arcadele exterioare strălucitoare, amenajarea interioară era alta.
--	--	--

9.NIVELUL DE INTERES / CLASARE

9.1	Grupa valorică	Monument de Arhitectură Clasa A-Valoare națională și universală
9.2	Categoria după natura obiectivului	Monument județean
9.3	Criterii de evaluare globală	Vechime:medie-Valoare arhitecturală:excepțională-Frecvență:unicat- Valoare memorial simbolică:extraordinară
9.4	Data și documentul protecției	1992: CIMEC - Institutul de Memorie Culturală, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice (DMASI), 2003- Institutului Național al Monumentelor Istorice.
9.5	Codul primit prin respectivul act	17 B 0219; DJ-II-m-A-08139

10.SISTEMATIZAREA EVIDENȚEI

10.1	Data redactării fișei	21 mai 2018
10.2	Instituția în cadrul căreia s-a redactat fișa	Direcția Județeană de Cultură și Patrimoniu Dolj/Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale.
10.3	Autorul fișei și calitatea acestuia	Florian C. Olteanu, Masterand, Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale, Master Filosofie Aplicată în Organizații și Mediul de Afaceri, Anul I
10.4	Trimiterea și documentația fotografică aferentă	http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-jean-mihail-craiova/ accesat la 21 mai 2018.
10.5	Trimiterea și documentația desenată aferentă	http://por.adroltenia.ro/proiect-de-succes/consolidare-restaurare-palatul-jean-mihail-muzeul-de-arta-craiova/ , accesat la 12 mai 2018.
10.6	Semnătura și ștampila specialistului care a întocmit fișa	
10.7	Semnătura și ștampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	Prof.univ.dr. Ionel Bușe-Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale-Profesor Practică de specialitate Arhitect Marcel Berendei-Direcția Județeană pentru Culte și Patrimoniu, Dolj
10.8	Numărul procesului verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	